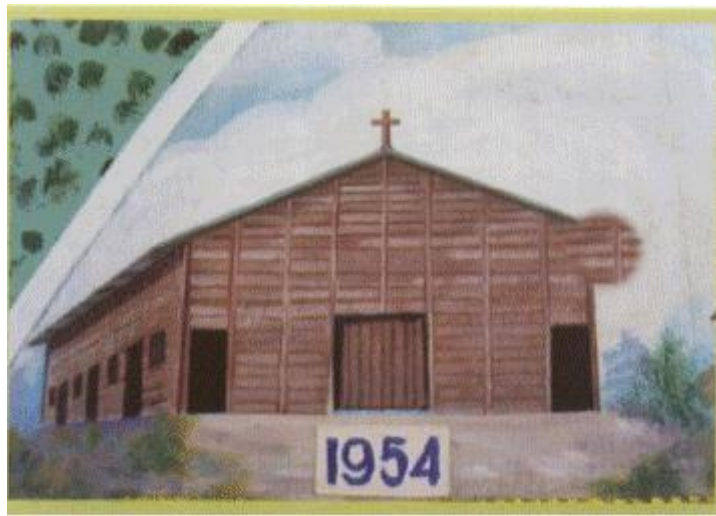

HỘI ÁI HỮU BIÊN HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái Hữu Biên Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài **Tản Mạn Biên Hoà: Đôi Dòng Viết Về Giáo Xứ Tân Mai Biên Hoà** của đồng hương **Nguyễn Trọng Đệ**. Hội chân thành cảm tạ tác giả. Kính mời. **Trân trọng.**

ĐÔI DÒNG VIẾT VỀ GIÁO XỨ TÂN MAI BIÊN HOÀ

*Cảm ơn sông nước Đồng-Nai
Là nơi giáo xứ Tân Mai thành hình.*

Năm 1954, sau hiệp định Genève, gia đình tôi theo dòng người Công Giáo miền Bắc gốc Bùi Chu-Thái Bình-Hải Phòng... di cư vào Nam do sự vận động giúp đỡ sắp xếp của Thủ Tướng Ngô Đình Diệm và tình thương bao la của đồng bào miền Nam. Ngày ấy tôi chỉ là đứa bé mới 1 tuổi, lần đầu tiên trong đời bước lên miền đất hứa sông nước Đồng Nai.

Mảnh đất nhỏ diện tích chỉ khoảng hơn 1 mẫu Tây thuộc xã Bình Trước, bên này cầu Rạch Gió, chèo ghe qua một nhánh sông bên kia là Cù Lao Phố. Mảnh đất này xưa là một ngọn đồi hầu như không có người ở, chủ đất là bà Tiến gốc miền Nam rặt. Thấy đoàn người di cư nheo nhóc, bà chạnh lòng thương liên lạc với quan tỉnh trưởng Biên Hòa hiến trọn miếng đất cho bà con miền Bắc chân ướt chân ráo mới vào Nam.

Ba ngàn giáo dân tiên khởi khi thành lập xã nhớ ơn bà đặt tên xã là xã Bùi Tiếng (Tiếng có “g” vì phát âm theo giọng miền Nam) có ý nghĩa dân Bùi Chu luôn nhớ ơn bà Tiếng. Xã Bùi Tiếng thuộc quận Đức Tu tỉnh Biên Hoà. Khi chúng tôi mới đến nhà ở chỉ là những mái lều tạm bằng vải bạt. Lác đác có rất nhiều ngôi mộ đá ong. Theo sử liệu, đoàn quân của Nguyễn Lữ từ Qui Nhơn Bình Định vào tái chiếm thành Gia Định thất bại, nghe nói có chạy ngang qua mảnh đất này.

Năm 1956 thành lập Giáo Xứ Tân Mai. Tên là Tân Mai vì chung quanh những con rạch, con suối trong vắt, đầu năm Tết đến cây nở rất nhiều hoa mai. Miền Bắc không có hoa mai, nhìn những bông mai miền Nam như đang chào đón chúng tôi, chúng tôi rất quý cất đem về chung bàn thờ dâng lên Đức Bà, xin Người ban bình an cho đoàn con vững lòng xây dựng cuộc đời mới. Từ đó, con chiêm nhận Đức Mẹ Trinh Nữ Vương là quan thầy của Giáo Xứ. Giáo dân đa số

sống bằng đủ các nghề thủ công...thợ mộc, thợ hồ, thợ rèn, thợ dệt, thợ nhuộm....

Bà con miền Bắc tiếp tục vào. Không đủ việc làm cho giáo dân, cha chánh xứ Nguyễn Khang Hy lập thêm 1 Giáo Xứ nữa là Giáo Xứ Tân Mai II, cách Biên Hòa 7km, nơi có ruộng nhiều để bà con làm ruộng mưu sinh (Anh Trần An Toàn, một cựu học sinh Ngô Quyền gốc ở Giáo Xứ này).

Cuộc sống dần ổn định. Các mái lều bạt được thay bằng những căn nhà cột ván gỗ đầu do chánh phủ cung cấp. Rất ít người bệnh, xã Bùi Tiêng có 1 Phòng Y Tế nhỏ và một nhà hộ sinh. Những năm tháng tiếp theo giáo dân tích cực lao động làm việc chắt chiu dành dụm, kinh tế khá dần lên. Thanh niên hăng hái nhập ngũ góp phần bảo vệ miền Nam, quê hương mới của chúng tôi.

Lớn lên qua bậc Tiểu Học với các bạn đồng trang lứa miền Bắc tại trại định cư miễn đóng học phí, tôi may mắn được bước vào ngôi trường Trung Học Ngô Quyền với hầu hết các bạn là người miền Nam, ban đầu các bạn ấy không ưa tên Bắc Kỳ là tôi, nhưng sau này chưa hết niên học đầu tiên chúng tôi đã quen và thân thiện với nhau. Đặc biệt anh Lâm Sĩ Đát trưởng lớp ngồi bên rất có thiện cảm với tôi, có lần làm báo Tất Niên đón Xuân Mậu Thân 1968, anh Đát giao tôi vẽ bìa, vẽ phụ bản các bài văn bài thơ của các anh Nguyễn Kháng Huỳnh, Nguyễn Từ Tâm...trưa đến anh Đát dẫn tôi vào nhà ở chợ Biên Hòa chơi, vừa ăn cơm vừa bàn

chuyện làm báo với bạn Nguyễn Mai...Còn rất nhiều kỷ niệm nữa trên suốt quãng đường Trung Học...không sao kể kể siết.

Chiến tranh khói lửa mịt mù. Bạn bè chia tay nhau, một số bạn học giỏi tiếp tục bước lên ngưỡng cửa Đại Học. Tôi, các anh gốc học sinh Ngô Quyền Phạm Hữu Quý, Phan Kim Lực, Hồng Trọng, Trần An Toàn, Nguyễn Văn Đạo..., thi vào Khóa 6, Khóa 8 Sĩ Quan Cảnh Sát, ra trường không đầy 1 năm thì đi tù hết...

Tuy vậy, còn sống đến nay về đến căn nhà xây dựng từ năm 54, tôi vẫn rất yêu mảnh đất Biên Hoà này, ngôi trường trung học công lập Ngô Quyền, trường bán công lập Trần Thượng Xuyên, được quen với các bạn miền Nam rất đáng mến, tâm hồn tôi quá nửa là những tình cảm tốt đẹp mà sông nước con người nơi quê hương thứ hai đã dành cho tôi, tôi sẽ không bao giờ quên, đem qua bên kia thế giới. Xin được cảm ơn các bạn.

Nguyễn Trọng Đệ

